

Dr. Aslan DELİCE
Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

ANTROPOLOJİ
PENCERESİNDEN HUKUK:
BASİT TOPLUMLARDA AKRABALIK
İKTİDAR VE ÇIKAR İLİŞKİLERİ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	XI
GİRİŞ.....	1

Birinci Bölüm

İLKEL TOPLUM ÜZERİNE	7
A. İLKEL TOPLUM ÖLÇÜTLERİ.....	7
B. TOPLUMSAL ÖRGÜTLENME BİÇİMLERİ	8
1. HISİMLİK GRUPLARI	9
2. İLKEL TOPLUMDA SİYASAL ÖRGÜTLENME	10
a. Oba (Band)	10
b. Kabile (Tribe).....	13
c. Şeflik (Chieftainship)	15
d. Devlet (State).....	18

İkinci Bölüm

İLKEL TOPLUMDA ÇATIŞMA.....	23
A. ÇATIŞMA KAYNAKLARI	27
1. TABİİ KAYNAKLAR ÜZERİNDEKİ MÜLKİYET SORUNU.....	28

2. MENKUL MALLAR ÜZERİNDEKİ MÜLKİYET	35
3. EN SIK RASTLANAN İHTİLAFLAR	39
a. Cinayet	40
b. Tecavüz	42
c. Zina	44
d. Nas-ı Izrar	46
e. Hırsızlık	47
f. Büyü	48
g. Ensest	51
B. ÇATIŞMANIN ÇÖZÜMÜ	54
1. OLUMLU VE OLUMSUZ YAPTIRIMLAR	56
2. YAYGIN VE ÖRGÜTLÜ YAPTIRIMLAR	57
a. Yaygın Yaptırımlar	57
b. Örgütlü Yaptırımlar	58
3. YAPTIRIMLARIN SINIFLANDIRILMASI	59
a. Bedeni Cezalar	60
b. Mâli Cezalar	60
c. Modern Kanunlarda Cezalar	61

Üçüncü Bölüm

İLKEL TOPLUMLARDA HUKUK	65
A. İLKEL TOPLUMLAR BİR HUKUKA SAHİP Mİ ? ...	65
B. HUKUK VE ADALET	68
C. HUKUK VE CEBİR	70
D. HUKUKUN TEMEL ÖNCÜLLERİ	76
E. KAMU HUKUKU - ÖZEL HUKUK AYRIMI	81
F. MODERN VE İLKEL USÛL HUKUKU ARASINDAKİ PARALELLİKLER	91
1. ELKOYMA (MÜSADERE)	95
2. İHKAK-I HAK	96

3. GÜREŞ MÜSABAKASI / YARGILAMASI	97
4. ŞARKI DÜELLOSU.....	99
5. TABİAT ÜSTÜ GÜÇLERE İNANÇ.....	100
6. YEMİN.....	108
7. SUÇ SINAMASI (ORDEALS)	112
a. Sıcak Bıçak Yargılaması	113
b. Köpek Balığı Testi	113
c. Dayak ve Bedeni Zorlamalar	114
d. Kpesiye	114
e. Zehirli İçkiyle Yargılama	114

Dördüncü Bölüm

HUKUKUN UYGULANMA BİÇİMİ OLARAK KARŞILIKLILIK İLKESİ.....	117
A. TOPLUMSAL YAPI.....	117
B. TOPLUMSAL YAPININ TEMELİ OLARAK KARŞILIKLILIK İLKESİ	120
1. GENELLEŞTİRİLMİŞ KARŞILIKLILIK	122
2. DENGELENMİŞ KARŞILIKLILIK	123
3. NEGATİF KARŞILIKLILIK.....	124
C. AİLE KENDİNE KARŞI HAREKET EDEMEZ / GENELLEŞTİRİLMİŞ KARŞILIKLILIK.....	133
1. MEŞRU HIRSIZLIK OLARAK KUFUNDA	139
2. İLKEL TOPLUM PENCERESİNDEN ÖTENAZİ	140
3. GÜNÜMÜZ İÇİN KÜÇÜK BİR PARANTEZ.....	142
D. KİM ÖLDÜRMÜŞSE ÖLDÜRÜLMELİDİR / DENGELENMİŞ KARŞILIKLILIK.....	143
1. LEX TALİONİS KURALI VE SINIRLAMALARI	150
2. LEX TALİONİS VE İNANÇLAR	155

3. ZARARIN BİR TAZMİNATLA KARŞILANMASI.....	157
E. YABANCI DÜŞMANLIĞI ve NEGATİF KARŞILIKLILIK.....	160
SONUÇ	173
KAYNAKÇA	187